

Protokół nr 9
z posiedzenia Komisji ds. Polityki Senioralnej
Rady Miejskiej Wrocławia
z dnia 2 września 2019 r.

BRM-DPP.0012.14.8.2019

Posiedzenie Komisji ds. Polityki Senioralnej Rady Miejskiej Wrocławia prowadził Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik.

Na ogólną liczbę 5 radnych, nieobecna-usprawiedliwiona była radna Pani Agata Gwadera-Urlep.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Lista zaproszonych gości stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

I Przyjęcie porządku posiedzenia

II Zaopiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia

1. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/27/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2019 rok - druk nr 372/19
2. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr III/28/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta - druk nr 373/19
3. Projekt uchwały w sprawie utworzenia Dziennego Domu Pomocy przy ul. Skoczylasa 8 - druk nr 352/19

III Sprawy bieżące

1. Realizacja planu pracy komisji pkt. 4,6,i 12 : Osoby starsze w komunikacji.
 - Opieka nad seniorem i wsparcie dla opiekunów seniora.
 - Edukacja społeczeństwa o starzeniu się – „o seniorach i do seniorów”.

- Wyznaczenie kierunku prac i przygotowanie zagadnień na najbliższe pięć lat, dla nowopowołanej Komisji ds. Polityki Senioralnej. Działania pod hasłem – edukacja, opieka i zdrowy tryb życia.

2. Sprawy różne

IV Wolne wnioski

V Przyjęcie protokołu

Pan Sergiusz Kmiecik Wiceprzewodniczący Komisji ds. Polityki Senioralnej Rady Miejskiej Wrocławia przywitał zgromadzonych radnych oraz zaproszonych gości i otworzył posiedzenie Komisji ds. Polityki Senioralnej.

Ad. I

Zatwierdzenie porządku posiedzenia.

Radni w głosowaniu: za – 3 głosów, przeciw – 0 głosów, wstrzymało się – 0 radnych, przyjęli porządek posiedzenia Komisji.

Ad. II

Zaopiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia

ppkt. 1 i 2

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik oddał głos **Pani Magdaleny Komers Dyrektorowi Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego Wrocławia**, która zreferowała projekty uchwał na drukach nr 372/19 i 373/19.

Wiceprzewodniczący Komisji zarządził głosowanie nad projektem uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/27/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2019 rok. W głosowaniu (za – 2 głosów, przeciw – 0 głosów, wstrzymał się – 1 radny), **komisja pozytywnie zaopiniowała** projekt uchwały.

Następnie **Wiceprzewodniczący Komisji** zarządził głosowanie nad projektem uchwały zmieniającej uchwałę nr III/28/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta. W głosowaniu (za – 2 głosów, przeciw – 0 głosów, wstrzymało się – 2 radnych), **komisja pozytywnie zaopiniowała** projekt uchwały.

ppkt. 3

Później **Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik** poprosił o zabranie głosu **Pana Bartłomieja Świerczewskiego Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia**, który zreferował projekt uchwały na druku nr 352/19.

Pan Sergiusz Kmiecik zwrócił się z zapytaniem: Jak jest szacowane zapotrzebowanie na dzienne domy pomocy, czy jest plan co do ich ilości ? Jak są wykorzystywane istniejące zasoby ?

Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych odpowiadając zaznaczył, że dzienne domy pomocy społecznej, to stosunkowo nowe rozwiązanie we Wrocławiu. W tym roku zostały otwarte dwa takie domy: przy ul. Semaforowej na Brochowie. Zreferowany przed momentem projekt uchwały pozwoli na otwarcie trzeciego domu pomocy. Docelowo, jednak za kilka lat, planowane jest otwarcie takiego obiektu przy ul. Mącznej. Nie jest łatwo dokładnie oszacować zapotrzebowanie na dzienne domy pomocy, bowiem z dziennych domów pomocy, mogą korzystać seniorzy mobilni, tzn. tacy, którzy na noc mogą wracać do swojego domu. Sytuacja jest stale monitorowana.

Wiceprzewodniczący Komisji zarządził głosowanie nad projektem uchwały utworzenia Dziennego Domu Pomocy przy ul. Skoczylasa 8. Komisja w głosowaniu (za – 4, przeciw – 0, wstrzymało się 0 – radnych), **pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.**

Ad. III

ppkt. 1

Sprawy bieżące:

Realizacja Planu Pracy Komisji: Osoby starsze w komunikacji.

- Opieka nad seniorem i wsparcie dla opiekunów seniora.
- Edukacja społeczeństwa o starzeniu się – „o seniorach i do seniorów”.
- Wyznaczenie kierunku prac i przygotowanie zagadnień na najbliższe pięć lat, dla nowopowołanej Komisji ds. Polityki Senioralnej. Działania pod hasłem – edukacja, opieka i zdrowy tryb życia.

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik odczytał zagadnienia, do rozwinięcia których zostali zaproszeni goście: **Pan Krzysztof Balawejder Prezes MPK we Wrocławiu oraz Pan Dariusz Szrejder Rzecznik ds. Rodzinnych w Biurze Wrocław bez Barrier w Urzędzie Miejskim Wrocławia.**

Na wstępie zabrała głos **radna Pani Marta Kozłowska**, która opowiedziała sytuację, której była świadkiem. Zdarzenie miało miejsce w tramwaju. W wyścigach o miejsce siedzące w pojeździe, wzięli udział starsza kobieta i dziecko, które było dopingowane przez rodzica okrzykiem: zajmuj miejsce ! Zaobserwowana sytuacja stała się powodem rozważań o tym, żeby wrócić do dawniej bardzo powszechnej edukacji pt. ustąp miejsce siedzące osobie starszej, chorej i kobiecie w ciąży. Radna zaproponowała, aby spróbować rozpocząć taką edukację na etapie wczesnych klas szkoły podstawowej. Zaszczepianie i wdrażanie dobrych zachowań szybko daje dobry rezultat u małych dzieci. Według radnej, różne działania mogą wspo-

magać naukę dobrych zachowań w środkach komunikacji miejskiej. W pojazdach można na tyłach siedzeń przykleić informacje przypominające o dobrych, empatycznych zachowaniach. Można o nich także przypominać w krótkich komunikatach pomiędzy przystankami, które są zapowiadane przez głośniki. Może wtedy pasażerowie będą się rozglądali, może takie zapowiedzi pobudzą społeczeństwo do empatii, do podzielenia się miejscem w tramwaju czy w autobusie.

Jako pierwszy zabrał głos **Pan Krzysztof Balawejder Prezes MPK we Wrocławiu**, który już na wstępie zaznaczył, że bardzo ważne jest zauważenie we współczesnym, zabieganym świecie grup społecznych, które niejednokrotnie są w życiu dyskryminowane. Trzeba zrobić ukłon w stronę potrzebujących. Zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem tych grup osób w komunikacji, MPK poświęca coraz więcej miejsca. Problem jest bowiem szeroki, gdyż nie dotyczy tylko ustępowania siedzącego miejsca osobie starszej. Zaobserwowano, że dobre kiedyś obyczaje, tradycje mają teraz mniejsze znaczenie, a paradoksalnie, jak wskazują na to statystyki, powinny mieć większe ponieważ społeczeństwo się starzeje. Problemy dotyczące osób starszych tak naprawdę dotyczą grona o wiele szerszego, a mianowicie, osób o ograniczonej mobilności. Problem zaczyna się na poziomie przystanku, gdyż duża część floty MPK jest wysokopokładowa. Budowa przystanków i wysokie stopnie nawet ludziom mobilnym, przy wsiadaniu i wysiadaniu mogą sprawiać kłopoty. MPK uwrażliwia swoich pracowników na potrzeby osób starszych i słabiej mobilnych. Motorniczy i kierowcy dzięki monitoringowi widzą zachowania pasażerów i w danych sytuacjach reagują i pomagają. Od października, MPK rusza z dużą akcją edukacyjną. Będą wyświetlane krótkie filmy, będą naklejane plakaty i zdaniami Pana Prezesa, bardzo dobrym pomysłem, aby przyciągnąć uwagę pasażerów, jest naklejanie naklejek w innych niż dotychczas miejscach. Trwają rozmowy, na razie na Ołbinie, aby wprowadzić z powrotem do szkoły prelekcje na temat empatycznego zachowania młodych ludzi w komunikacji miejskiej. Kolejna ważna dla Wrocławian informacja to taka, że trwają prace nad aplikacją, która pomoże pasażerowi wskazać lokalizację czyli poinformuje jej użytkownika, na jakim przystanku pasażer w danym momencie się znajduje. MPK budując przystanki planuje oznaczać miejsca malując niebieskie koperty, po to, żeby pasażer wiedział, że w tym miejscu stanie niskopodłogowy człon tramwaju czy autobusu. Wtedy osoba na wózku czy osoba starsza, będzie mogła oczekiwać w wyznaczonym niebieską kopertą obszarze i bez przemieszczania się w tłumie innych pasażerów wsiądnąć do pojazdu. Z myślą o seniorach MPK pracuje nad nowym układem tablic informacyjnych rozkładu jazdy. Pan Prezes zaznaczył, że jest otwarty na pomysły, które mogą być pomocne dla pasażerów.

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik zapytał pana Prezesa, czy **radna Pani Marta Kozłowska** może uczestniczyć w pracach zespołu opraco-

wującego projekt edukacyjny. **Pan Krzysztof Balawajder** wyraził zgodę na zaproponowaną współpracę.

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik zapytał o szczegóły rozpoczynającej się w październiku akcji edukacyjnej.

Pan Prezes w odpowiedzi poinformował radnych, że w tej chwili dopracowywane są szczegóły plastyczne, gdyż dla różnych grup społecznych właśnie szczegóły są niezwykle istotne.

Pan Dariusz Szrejder Rzecznik ds. Rodzinnych w Biurze Wrocław Bez Barier w Urzędzie Miejskim Wrocławia włączając się do rozmowy zauważył, że niezbędne jest ciągle wnoszenie do przestrzeni miejskiej nowości technicznych, które nasze życie poprawiają i czynią lepszym. Świat cały czas się zmienia. Trudno jest postawić na równi kompetencje techniczne seniorów i kompetencje pokolenia wychowanego w erze smartfonów. Pan Rzecznik zaznaczył, że miasto wychodzi naprzeciw seniorom. Trzeba uprościć świat na tyle, żeby każdy mógł skorzystać z niego w sposób intuicyjny. Seniorzy stale się uczą i dzięki temu ich umiejętności się podnoszą.

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik zapytał Prezesa MPK czy odbywają się szkolenia kierowców i motorniczych z zakresu obsługi pasażera.

Pan Krzysztof Balawajder potwierdził, że MPK rozpoczęło takie szkolenia. Teraz odbywają się szkolenia na temat poprawy obsługi pasażerów z niepełnosprawnością i osób starszych. Generalnie na każdym szkoleniu są poruszane zagadnienia dotyczące podniesienia jakości obsługi pasażera. Jednak trwające właśnie szkolenia są poświęcone szczególnie, tematyce osób mniej mobilnych. Do takich tematów należy podchodzić w taki sposób, aby nie stygmatyzować wymienionych grup. Z zależności od sytuacji może to być matka z dzieckiem w wózku, starsza osoba, albo babcia z wnukiem, czy osoba poruszająca się o kulach, czasem starsza, ale bywa, że młoda.

Pan Sergiusz Kmiecik zauważył, że wymagana jest wtedy szczególna uprzejmość i empatia kierującego pojazdem, gdyż czas wsiadania czy wysiadania z pojazdu na pewno bardziej się wydłuża.

Pan Krzysztof Balawajder potwierdził spostrzeżenie i uzupełnił, że wiele zależy od współpasażerów. Pan Prezes zauważył, że pasażerowie potrzebujący pomocy mogą liczyć na pomoc innych pasażerów, gdyż świadomość mieszkańców Wrocławia jest już bardzo duża. Pasażerowie wiedzą o tym, że czasem minuta przestoju na jednym przystanku może stać się przyczyną znacznego opóźnienia pojazdu. Szczególnie zauważone to zostało wtedy, kiedy wprowadzono podwójne przystanki. Zdaniem Pana Prezesa pomoc drugiej osobie, nauczy nas większej tolerancji.

Pan Dariusz Szrejder wyrażając swoje zdanie zaznaczył, że każda forma działania, która ma w swoim założeniu pomoc innym to cenne działanie. Rzecznik ds. rodziny uważa, że edukacja jest ważnym elementem takiego działania. Kwestia

wychowywania młodego pokolenia przez rodziców jest niezwykle ważna. Należy także wspomnieć, że uczyć trzeba nie tylko dzieci, ale także rodziców. Skoro dzieci nie są wychowane przez rodziców w ten sposób, że powinny ustąpić miejsca siedzące, to albo nie widzą takiej potrzeby, albo sami tego nie umieją. Przykład podany na początku posiedzenia jest znamieny. Pan Dariusz Szrejder poinformował także radnych, że we Wrocławiu zaistniał program pt. „Edukacja do starości”. Jego patronem była Pani Walentyna Wnuk Pełnomocnik Prezydenta ds. Senioralnych. Wydział Pedagogiki na Uniwersytecie Wrocławskim był także w ten projekt bardzo zaangażowany. Przedsięwzięcie sprawdzało wiedzę uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na temat starości. Z badania można było się dowiedzieć jak młodzi ludzie wyobrażają sobie starość, jak widzą i odbierają ludzi starszych. Projekt na pewno wiele dał uczestnikom, gdyż dzieci, które w nim uczestniczyły musiały wyobrazić sobie swoją przyszłość. Kompetencji społecznych i empatii jeżeli chodzi o odmienności, czyli np. starość, nauczy się przede wszystkim w domu. Dzieci, które wychowują się w domu bez dziadków bo mieszkają jedynie ze swoimi rodzicami, nigdy nie dowiedzą się jak to jest. Nie rozumieją określenia: starzenie się. W obecnych czasach istnieją głównie rodziny dwupokoleniowe. Trzypokoleniowe rodziny są rzadkością. Tak naprawdę to codzienność uczy nas empatii, zrozumienia, współczucia i właściwych zachowań.

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik podsumowując dyskusję podziękował gościom za przedstawienie na posiedzeniu różnych aspektów przedstawianych zagadnień. Omówiona tematyka związana z seniorami i osobami mniej mobilnymi w komunikacji miejskiej, pozwoli dostrzec potrzeby różnych grup społecznych i pomóc w realizacji tych potrzeb.

ppkt. 2

Pismo z dnia 18 lipca 2019 r. - data wpływu 22 lipca 2019 r., odpowiedź Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

Kierownik działu świadczeń MOPS-u, po rozpatrzeniu sprawy, przychyliła się do prośby mieszkanki.

Radni przyjęli do wiadomości treść pisma.

Ad. IV

Wolne wnioski

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Sergiusz Kmiecik przypomniał członkom Komisji o tym, że Wrocławskie Centrum Seniora przesłało zaproszenie dla wszystkich radnych do udziału w Marszu Kapeluszy. Jest to wydarzenie inaugurujące Wrocławskie Dni Seniora. Poprosił także radnych, aby na Marsz założyli swoje odświeżające szarfy.

Radni nie wnieśli innych wolnych wniosków.

Ad. V

Przyjęcie protokołu

Komisja nie zgłosiła uwag do protokołu.

Na zakończenie Pan Sergiusz Kmicik Wiceprzewodniczący Komisji ds. Polityki Senioralnej podziękował radnym oraz przybyłym na posiedzenie gościom za przybycie i udział w posiedzeniu Komisji.

Na tym posiedzenie zakończono.

**Wiceprzewodniczący
Komisji ds. Polityki Senioralnej**

Sergiusz Kmicik

Protokół sporządziła:

Grażyna Ferensowicz